

Godt Værktøj til Velfærd

*Artikel om etisk regnskab, bragt i LØK's nyhedsbrev februar 2001.
v/ Fie Graugaard*

("LØK" står for: Landsforeningen af Økologiske Kødproducenter)

I Danmark har vi ingen særskilte regler for transport og slagtning af økologiske dyr.

Vi har en dyreværnslov på området. Den skal alle følge, men m.h.t. transport og slagtning af søer og slagtesvin er den utilstrækkelig.

Svineudvalget i LØK ansøgte derfor Svineafgiftfonden om støtte til at udarbejde et såkaldt Etisk Regnskab vedr. behandling af svin under udlevering, transport og slagtning.

Vi fik støtten, og har i samarbejde med Slagteriernes Forskningsinstitut, Danske Slagterier og Dyrenes Beskyttelse udarbejdet dette Etiske Regnskab. Hvad er det så for en størrelse?

Ja, målet for dette arbejde er, at give et "værktøj" til både landmænd, vognmænd og slagterier således at dyrene undgår større belastning end højest nødvendig. Dette skulle også gerne gavne det færdige produkt – kødkvaliteten – i positiv retning.

Vi har gennemgået alle processerne fra gården /marken - til dyret er bevidstløs.

Udleveringsforholdene på gården, vognmandens håndtering af dyrene, transportvognens affjedring, køretiden, slagteriets modtagelse, inddrivningen på slagteriet og selve bedøvelsen på slagteriet, blot for at nævne nogle af processerne.

Hver eneste proces er vurderet. Nogle metoder/handlinger er bedømt som gode, andre er bedømt som acceptable og andre igen som uacceptable. Hver gang vi har vurderet, har vi samtidig givet point, som er sat ind i et regnskab. Et Etisk Regnskab!

Når grisen har været igennem alle processerne, kan man opgøre regnskabet. Har den været udsat for en god behandling får den mange point, men har den været udsat for en mindre god behandling, ja så får den færre point.

Regnskabet er et rigtig godt værktøj når man vil finde "de ømme punkter". Hvis behandlingen ikke har fået så høje pointtal, kan man gå ind i regnskabet og se præcist hvor problemet ligger.

F.eks. er grisene blevet fodret og sorteret umiddelbart inden vognmanden kommer. Det vil oftest medføre køresyge og opkast under transport og dermed give dårlige pointtal.

Løsningen er blot at man skal sortere tidligere og undgå fodring nogle timer før transporten. Det koster ikke noget, men giver væsentlig bedre velfærd.

Andre ting vil koste at forbedre. Hvis man ikke har noget udleveringsrum, men f.eks. en vogn hvor grisene måske bliver udsat for stærk sol eller regn i længere tid inden de afhentes, så vil det koste noget at forandre forholdene.

Det Ethiske Regnskab kan anvendes til at afklare om forholdene bør forbedres, hvor de kan forbedres og om det er med eller uden omkostninger.

Det har været interessant at arbejde med. Det viser sig, at ofte kan små forandringer føre til store forbedringer.

Svineudvalgets medlemmer vil i første omgang afprøve Regnskabet på ”sig selv”, dvs. i 4 besætninger samt vognmænd og tilhørende slagteri. Dernæst håber vi at kunne skaffe midler til informationmateriale, således at Det Ethiske Regnskab kan komme i anvendelse.

Alle led i processen fra ”jord til bord” har betydning for kvaliteten af kødet på bordet!! Og har dermed betydning for om forbrugeren vælger økologisk svinekød mere end én gang.

Det er ikke nok at vi som landmænd gør os umage med dyrets opvækst. Vognmanden og slagteriarbejderen må også vide hvordan de håndterer dyrene bedst. Dernæst er der hele forarbejdningen og kvalitetssorteringen på slagteriet. Selv den bedste gris kan ødelægges ved en sjusket og dårlig forarbejdningsproces.

Svineudvalget er i gang med et ”Spisekvalitetsprojekt” støttet af Svineafgiftfonden. Det fortæller vi om når vi er længere henne i projektet.

Lykkes det, at få Det Ethiske Regnskab bredt i anvendelse – vil det forbedre velfærden for vore dyr og derudover være et stærkt budskab i markedsføringen af dansk økologisk svinekød.

Fie Graugaard, Formand for Svineudvalget i LØK, Landforeningen af Økologiske Kødproducenter

Det Ethiske Regnskab kan rekvireres ved henv. til Thorkild Nissen, Økologiens Hus, 87 32 27 00